

Izhaja ob 4 zjutraj.
 Stane celoletno . . . 40 K
 mesečno 10 .
 za inozemstvo . . . 400 .
 —
 Oglasi za vsak mm višine
 stolpca (58 mm) . . 1 K
 mali oglasi do 30 mm
 stolpca (58 mm) . . 1 .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
 Miškolčeva cesta št. 16/1
 Telefon št. 72
Upravištvo:
 Črna nova ulica št. 54
 Telefon št. 36
 —
 Račun izv. post. ček. urada
 št. 11.842.

Ljubljana, 3. aprila.

Danes se je vršil v Ljubljani protestni shod, ki so ga sklicale oficijelne organizacije slovenskega trgovstva in obrtništva. V Ljubljani in v mnogih drugih krajih so bile zaprte trgovine. Shod je bil zamišljen kot strokovno in stanovsko zborovanje pridobitnih krogov. Po krivdi predsednika Dragotina Hribarja, ki je shod proložil na ulico, so se ga polastili razni hujskači in klerikalni intriganti. O zborovanju moramo spregovoriti nekoliko odkritih besed.

Shod kot strogo stanovska in demostojna manifestacija ali če hočete demonstracija pridobitnih slojev, bi bil gotovo koristil mnogim upravičenim težnjam našega produktivnega sveta. Po krivdi predsednika se je izprevrigel v poulični kraval, ki je po svojem utisu in po komentarjih, ki jih je izval v široki javnosti, napravil trgovcem mnogo več škode, nego bi jo mogle še tako ostre demonstracije konzumentov. Ravno tisti, ki so dopoldne hujskali trgovce, so popoldne s prstom kazali na zaprte trgovine: češ, štrajk stih proti lačnim, šepetali, da Slovenija že ne pomni več zadnjega konkurza in računali, koliko težkih milijonarjev je danes kričalo, da propadajo.

Daljši smo od tega, da bi se pridružili hujskačem in demagogom. V prvotni trgovini in obrti, ki se navzlic vsem težkočam pri nas lepo razvijata, vidimo enega največjih blagoslovov, ki jih je Jugoslavija prinesla osvobodjenemu narodu.

Toda est modus in rebus. Vprašanje davka na vojne dobičke za leto 1920. ni v nobenem oziru pretresujočega pomena. Ta davek bo plačal gospod Dragotin Hribar, plačali ga bodo veliki podjetniki, banke in veliki gospodarski zavodi, ne pa srednji in mali trgovec in obrtnik. Po uradni statistiki je od tega davka prizadetih v celi Sloveniji okrog 700 oseb, odnosno zavodov! Radj njih se ne bo tresla ne Slovenija, ne država in nad naše gospodarstvo ne bo prišla katastrofa. Postopanje naših uradov, zlasti finančne uprave je v mnogih slučajih res prestrogo, toda slovensko uradništvo ni zaslužilo, da ga demagoški govornik označi kot sovražnika slovenskega trgovca in obrtnika in izjavlja, da tuji uradniki ne bi nikdar tako postopali, kakor postopajo domači, češ, «v tem oziru je pri nas mnogo slabše, nego je bilo kdaj poprej.» Naši sodniki so visoko vzvišeni nad kleveto, ki se je raznašala, ter je še bolj razgrela strasti: da so se namreč sodniki dogovorili, da bodo zavračali vse pritožbe proti obsobam radi draginskih prestopkov. Hujskanje proti oblasti je vedno opasno za tiste, ki kaj imajo in mnogo manj za tiste, ki nič nimajo. Gospod Hribar in drugi so stoječno poslušali litijškega Lebingerja in menda niso mislili na to, kako bodo ravno oni klicali na pomoč najbolj srbske bajonete, kadar jim bodo Gosarjevi komunisti naskočili fabrike in trgovine. Klerikalci so za «neodvisnost od Srbov» izvemšji takrat, kadar jih v svetem strahu kličejo na pomoč, kakor svoječasno gospod Brejc, ki je rotil divjijsko komando, naj da samo srbske vojake, da bodo zastražili njega in Katoliško tiskarno pred komunisti.

Protidraginski zakon ni idealen in praksa kaže, da obvlade v njegovih mrežah prepogosto mali ljudje, ki si ne znajo pomagati, uidejo mu pa očezke ribe. Toda zakon je tu in odoben je od celega parlamenta. Ali smejo meščanski pridobitni krogi, v katerih interesu je, kakor dan na dan pridigujejo socialisti, cela današnja zakonodaja, tako brezobzirno spodkopavati ugled in spoštovanje pozitivnih zakonov? Na Slovenskem so uradi zakon napačno tolmačili. Policijska preiskave po trgovinah in branjarijah, ki so se vršile po ukazih predsedništva pokrajinske uprave in so ravno male trgovce silno razburile, so bile protizakonite. Proteste proti zlorabi zakona razume vsa javnost, krik proti zakonu samemu pa bodo baš oni, ki so danes med zborovalci bili najbolj glasni, tolmačili širokim slojem konzumentov kot upor tistih, ki ne marajo nobene kontrole.

Shoda se je udeležil tudi poslanec Kukovec kot zastopnik tiste stranke, ki je v okviru javnih interesov, globoko prepričana, da nas spasi le produktivno delo, vedno čitila pridobitne kroge. Povabljeni so bile vse meščanske stranke, prišla je edino JDS, ki ima pravico, da jo respektirajo tudi oni trgovci in obrtniki, ki ji sicer politično ne pripadajo. Demokrati so baš za te sloje dosegli v zadnjem času dva znatna uspeha: kontingentiranje obrtnega davka in re revizijo davčnih od-

Italija vabi na nov sestanek v Rapallu

ZADNJI POSKUS DIREKTRNEGA SPORAZUMA GLEDE REKE.

BEograd, 3. aprila. (Izv.) Današnja «Politika» javlja, da je italijanska vlada predlagala naši vladi, naj bi se v svrhu izvršitve rapalske pogodbe vršil pred genovsko konferenco sestanek med dr. Ninčičem in dr. Schanzerjem. Sestanek bi pomenil zadnji poskus, da se doseže med obema državama sporazum glede Reke, predno se obrne naša vlada na Zvezo narodov.

Od 11. do 12. ure je danes zasedal komitet ministrstva za inostrana dela. V komitetu so gg. Pašič, Pribičević, Marinković, Ninčič, Krstelj in Vilović. Na sestanku se je razpravljalo o izvršitvi rapalske pogodbe in o italijanskem vabilu na sestanek med Schanzerjem in Ninčičem. Po dosedanjih dispozicijah se bo vršil

sestanek v samem Rapallu in mu bodo poleg obeh zunanjih ministrov prisostvovali tudi ostali člani naše in italijanske genovske delegacije.

Odhod naše delegacije.

Beograd, 3. aprila. (Izv.) Naša genovska delegacija odpotuje iz Beograda v sredo ali četrtek z orientiranim ekspresom. Ni še gotovo, ali bo odpotoval z delegacijo ministrski predsednik Pašič, ker je njegovo zdravje zopet malo slabše.

Dr. Kramer pozvan v delegacijo.

Beograd, 3. aprila. Ministrski predsednik Pašič je pozval kot člana naše delegacije za genovsko konferenco tudi bivšega ministra dr. Kramerja.

Rumunska kraljica v Beogradu

ODUŠEVLJEN SPREJEM.

Beograd, 3. aprila. (Izv.) Mati neveste našega kralja, rumunska kraljica Marija, je prispela večeraj v Beograd, kjer je bila izredno slovesno in iskreno sprejeta. Vse ulice so v zelenju in zastavah obeh držav. Kljub slabemu vremenu je bilo mesto silno živahno in napolnjeno z ljudmi vseh slojev.

Vojške čete so tvorile špalir, na kolodvoru pa je bil postavljen oddelek garde z godbo in zastavo. Na poronu so se zbrali člani vlade z ministrskim predsednikom Pašičem, predsedstvo narodne skupščine, množestveni poslanci, tuji diplomati, zastopstvo občine, generaliteta in deputacije večjih organizacij. Kmalu po 5. uri sta prispela kralj in princ Pavle s spremstvom, par minut kasneje pa je že tudi privozil rumunski dvorni vlak, iz katerega je stopila med burnim vzklikanjem množice in sviranjem gardne muzike kraljica Marija, ki jo je kralj Aleksander prisrčno pozdravil.

Kralj Aleksander je nato predstavil rumunski kraljici vse visoke dostojanstvenike, nakar so zastopnice ženskih društev izročile kraljici kot matovi naše bodoče kraljice krasne šopke svadeže cvetja, kar je kraljico izredno vzradostilo. Kljub dežju se je kraljica Marija peljala z odprtim avtomobilom

v stari dvorec, kar je izzvalo med narodom nepopisno navdušenje. Za neprestane ovacije sta se kralj Aleksander in kraljica Marija skoraj pet minut zahvaljevala s balkona, proti kateremu se je neprotigoma vsuvalo cvetje. Po čajanki se je kralj Aleksander odpoeljal v novi dvor. Njegov avtomobil se je komaj prebil skozi ogromne množice naroda. Zvečer je bila v starem dvorcu na čast rumunske kraljice prirejena gala-večerja, katere se je udeležilo nad 200 povabljenih oseb, med drugimi razven članov vlade patriarh Dimitrije, predsednik skupščine dr. Ribar, generaliteta in diplomatski zbor. Med večerjo se je vršil koncert, na katerem je odpel več arij iz raznih oper tudi naš rojak operni tenorist Rijavec.

Beograd, 3. aprila. (Izv.) Rumunska kraljica si je danes ogledala stari in novi dvor; popoldne je bila na čaju v rumunskem poslanstvu, zvečer pa je posetila oficirski dom, kjer je oficirski zbor njej na čast priredil ples.

Jutri ob 8. uri zjutraj bo kraljica Marija v spremstvu princa Pavla posetila beograjskega patrijarha in patrijaršijo ter prisostvovala službi božji, na to pa se poda v Sremske Karlovice in se zvečer vrne v Beograd.

Kraljeva civilna lista

Posvetovanje klubov.

Beograd, 3. aprila. (Izv.) Na jutrišnji seji parlamenta se določijo sledeči dnevni red: Zakon o povišanju kraljeve civilne liste. Skupščina bo še pred veliko nočjo izglasovala to civilno listo ter dvanajstine za maj in junij ter se bo nato odgodila čez praznike. Ministra Pašič in Kumanudi sta svoje potovanje na genovsko konferenco odložila na dan po sprejetju teh dveh pogojev v parlamentu.

Beograd, 3. aprila. (Izv.) Demokrataki klub je na svoji popoldanski seji razpravljal o povišanju kraljeve civilne liste. Sklenjeno je bilo, da se o tem sporazume šefi klubov, predno se bo vprašanje razpravljalo v narodni skupščini. Potem je klub razpravljal o pomoči onim, ki so utrpeli pri zadnjem potresu znatnejše škode.

Radikalni klub je sklenil glasovati za takšno povišanje kraljeve civilne liste, kakor jo je predložila vlada in je obenem sklenil, da izključi iz svoje srede vsakega poslanca, ki bi ne glasoval za to povišanje.

mer potom davčnih komisij v obeh instancah. Klerikalni in drugi hujskači so demokrate šestokrat proglasili za zaščitnike kapitalizma, sluge trgovcev, protektorje podjetnikov, da jih očrniijo pred široko javnostjo. Dr. Kukovec danes svojega govora ni dovršil. Prekričali so ga. To je bila manifestacija, za katero bi smeli iz zgolj strankarskih ozirov biti zborovalcem hvaležni. Trgovci se morda ne zavedajo dovolj, kako globok prepad med njimi in narodom so ustvarili nesolidni elementi in kako težko breme je za demokratsko stranko zastopstvo legitimnih interesov pridobitnih slojev. Obnašanje enega dela zborovalcev proti načelniku JDS pač najboljšje dementira laž, da demokratska stranka enostransko čisti trgovske interese proti interesom ljudstva. To je zadoščenje za politiko JDS. Na shodu so se čuli klicji po ustanovitvi posebne trzovske stranke. Široko

Hrvatski blok izdal Jadran?

Split, 3. aprila. (Izv.) Današnja «Pobeda» objavlja odprto pismo na hrvatski blok oz. Stjepana Radića, v katerem zahteva, naj se v desetih dneh izjavi, koliko milijonov lir je dobil od italijanske vlade za časa zunanjskega ministra della Torette in ali je res, da je za protislugo izjavil hrvatski blok svoj desinteresma v jadranskem vprašanju. Pismo je vzbudilo velikkansko senzacijo in se pričakuje nova razkritja.

REŠKI FAŠISTI PROTI ZANELLI.

Reka, 3. aprila. (Izv.) Predsedništvo reške legije je objavilo, da je sicer sklenilo v interesu mira in reda na Reki, da demobilizira legionarje, da jih pa bo takoj zopet sklicalo, čim bi se izkazalo, da se namerava vrniti na Reko Riccardo Zanella in da bi ga Italija tukaj trpela. Zato pozivlja legija italijansko vlado, naj ne pripusti povratka Zanella in Blasiča, ker bi sicer legija in cela federacija italijanskih legionarjev uporabila vsa in najenergичnejša sredstva, da se iznebi Zanella.

se govorce, da so izvestni krogi hoteli sedanje shode zlorabiti, da na njih pripravijo razpoloženje za tako stranko. Ta misel je kuriozna in tista, ki se ž njo ukvarjajo, bi morali trgovci proglasiti za svoje naglavne sovražnike. Samo to še manjka trgovcem, da začnejo oni s klicem: trgovec trgovca, ki bi na mah otvoril borbo kmeta in konzumenta proti njim, borbo stitosev proti nekoliko stotinam! Ustanovitev take stranke bi značila pogubno politično izolacijo trgovskega stanu. Ali menjšo razno veliki gospodje, da bodo mali njihovi tovariši, katere so danes znali ogorčiti proti davku na vojne dobičke za leto 1920., šli za njimi čez drn in strn?

Na današnjem zboru je bilo mnogo trgovcev in obrtnikov. Toda shod za trgovce in obrtnike to ni bil, temveč shod proti trgovcem in obrtnikom.

Državno žalovanje za Karlom na Madžarskem

ŽALNE ODREDBE KAKOR OB SMRTI AKTIVNEGA KRALJA. — LEGITIMISTI PROGLASILI KARLOVEGA SINA OTONA ZA KRALJA STALIŠČE MADŽARSKE VLADE.

Budimpešta, 3. aprila. (Izv.) Madžarska žaluje ob smrti razkralja Karla, kakor da je izgubila svojega aktivnega kralja. Budimpešta je odeta v žalno obleko. Vsa politična zborovanja in prireditve so prepovedane. Legitimisti so pričeli akcijo, da bi spravili rodbino pokojnega razkralja na Madžarsko, da bi bila madžarski vzgojena. Zita je poslala nadškofu-primasu Czernochu depešo, v kateri ga prosi, naj se molji po vseh cerkvah za njegova moža.

Na današnji izredni seji občinskega sveta je bil soglasno sprejet predlog župana, naj se pri merodajnih faktorjih uvedejo vsi potrebni koraki glede prevoza zemskih ostankov kralja Karla na Madžarsko in da se njegova vdova in otroci naselijo v Budimpešti. Madžarska vlada je izdala povodom smrti kralja Karla komunikne, v katerem naglašja, da se njeno stališče vsled Karlove smrti ni popolnoma nič izpremenilo, ker se drži člena 47. zakona z leta 1921., po katerem je bila razveljavljena habsburška pragmatična sankcija.

Budimpešta, 3. aprila. (Izv.) Na konferenci zastopnikov madžarskih legitimističnih strank je bilo sklenjeno, da se

prizna najstarejši sin Karla Habsburga kot Oton II. za madžarskega kralja.

KARLOVI ZADNJI TRENUTKI. — PRIPRAVE ZA POGREB.

Dunaj, 3. aprila. (Izv.) «Agence Havas» poroča o zadnjih trenutkih bivšega avstro-ogrškega vladarja sledeče: Karel Habsburg je bil do zadnjega trenutka popoln zavest. Njegove zadnje besede se bile: «Moj Bog, v tvoje roke izročam svoje življenje in življenje svoje soproge in otrok. Svoje življenje žrtvujem za svoj narod!» Karlovo truplo je bilo balzamirano in bo v pondeljek razstavljeno v cerkvi della Conceptione. Pogreb se bo vršil v torek na pokopališče Campe Monte.

V dunajskih diplomatskih krogih domnevajo, da se bo Karlova vdova Zita naselila stalno v Španiji. Truplo pokojnega vladarja ne bo prepeljano na Dunaj, ker bi znašali prevozni stroški okoli 50 milijonov avstrijskih kron. Sekcijski načelnik dr. Schlager, Karlov intimni zapupnik, je odpotoval danes s princem Hohlenlohe v Funchal, kamor se je napotil tudi pokojnikov brat, nadvojvoda Maks.

Svetovno časopisje o Karlovi smrti

HABSBURŠKA NEVARNOST ŠE NI ODSTRANJENA.

Beograd, 3. aprila. (Izv.) Beograjski listi komentirajo smrt Karla Habsburga v zmišlu, da s njo še ni odpravljena habsburška nevarnost, dokler bodo Madžari zahtevali, da naj na njegovo mesto stopi Karlov sin Otto, in da bo v tem slučaju morala Mala antanta ostati istotako budno na straži kakor doslej, ker bi vsak Habsburčan kot vladar Madžarske ali Avstrije pomenil še nadaljnjo ogrožanje mira srednje Evrope.

NA ČESKEM.

Praga, 3. aprila. (Izv.) Češko časopisje izraža povodom smrti Karla Habsburga sicer svoje pomilovanje nad žalošno smrtjo, vendar pa je v splošnem jako hladno. «Češkoslovenska Republika» pravi: Karlova smrt ne more čisto nič izpremeniti našega stališča. Ne samo on, ampak vsak Habsburčan pomeni za nas nevarnost, ker izrabljajo Madžari habsburško tradicijo. Zato bomo tudi vnaprej čujali.

«Čas» naglašja, da nikakor ni pričakovati, da bi Madžarska po smrti kralja Karla IV. resignirala na Slovaško in Karpatško Rusijo, vsled česar se ne sme podcenjevati delovanje madžarske irendente.

«Narodni Listy» pravijo, da je Karlova smrt najhujši udarec za madžarske legitimiste.

V ANGLIJI.

London, 3. aprila. (Izv.) Angleško časopisje se živahno havi s smrtjo zadnjega habsburškega vladarja. «Times» naglašja, da je s Karlom izgubil a svetovnega pozorišča sicer trpin, ki pa ni bil nikdar tragična oseba, ker tudi ni imel za te nobenih sposobnosti. Bil je namreč vladar, ki ni niti oddaleč ob tako težavnih vojnih časih spadal na tako važno mesto. Vsekakor pa je kot irtev okoliščin pomilovanja vreden.

«Daily Telegraph» piše: Dokazano je, da je Karl Habsburg ponovno prelomil besedo, samo da bi ustvaril zmešnjavo v srednji Evropi in postal vsaj nominalno zopet madžarski kralj. Priprizani pa smo, da kralja pri njegovih dejanjih niso vodili lastni momenti, ampak tuji vplivi, o čemer pa bo govorila šele zgodovina. Vsekakor pa je Karle nikdar ni bil sam svoj gospodar.

V FRANCIJI.

Pariz, 3. aprila. (Izv.) Komentarji francoskega časopisja povodom Karlove smrti so v splošnem precej korektni, a obenem strogi. Samo organi katoliške desnice očitajo Angliji, da je ona v prvi vrsti kriva, da je bil Karle transportiran v preganjanstvo na otok Madeiro, kjer ga je dohitela tako nagla smrt. Organ Clemenceauja pravi lakonično: Španska bolezen je dokončala delo diplomacije.

Razbit Korošček shod v Radovljici

NAPAD NA VO DITELJA SKS.

Radovljica, 3. aprila. (Izv.) V nedeljo je hotel imeti dr. Korošček v Radovljici shod pod milim nebom, pa so mu ga razbili pristaši SKS za revanžo, da so prejšnjo nedeljo farofašisti razbili shode samostojnih. Prišlo je do poboja in krvoprelitja, pri katerem so se odlikovali dr. Koroščekovi katoliški možje. Dr. Korošček se je moral umakniti v dvorano «Katoliškega doma», kjer je šele prišel do besede.

Shoda Slov. ljudske stranke se je udeležil tudi voditelj Samostojne kmetske stranke Ažman, katerega so divjaški klerikalci surovo napadli ter ga pretepli do krvi, tako da je moral iskati zdravniške pomoči. Ze prejšnji dan so klerikalci najeli osebo, ki naj Ažmana nasilno odstrani s klerikalnega shoda. Ažman je mirno prisostvoval

shodu ter beležil izbrube klerikalnih govornikov. To klerikalcem seveda ni bilo všeč, ker so se bali primernege odgovora. Nenadoma je ključavničarski mojster Bastil udaril Ažmana s okovano palico po glavi, tako da je ranjenca takoj občila kri. Z ozirom na divjaški ekscjes je vladni komisar razpustil shod. Klerikalci so odšli in zborovali potem v zaprtih prostorih Katoliškega doma.

(Današnji «Novi Čas» tudi potrjuje dr. Koroščekovo blamažo v Radovljici, da se jo razglašja kot «veličastno manifestacijo za ljudsko stranko», ki se je po njegovem poročilu končala s tem, da so morali dr. Korošček in njegov štab v «Domu» čakati do pol 4. ure brez — kosila.)

PROSVETNO INVESTICIJSKO POSOJILO.

Beograd, 3. aprila. (Izv.) Na današnji seji II. sekcije finančijskega odbora je bilo sklenjeno, da se iz proračuna ministrstva prosvete črtajo vse investicijske postavke in da se ministrstvo pooblasti, da v sporazumu z ministrstvom financ najame posebno prosvetno investicijsko posojilo.

SEJA REŠKE KONSTITUANTE.

Kraljevica, 3. aprila. (Izv.) Večeraj, ob 11. uri, se je vršila druga seja večine reške konstituante, ki je razpravljala o korakih, ki so potrebni za bodočnost.

SKIRMUNT V LONDONU.

London, 3. aprila. (Izv.) Danes je prišel semkaj polski zunanji minister dr. Skirmunt.

Domače vesti

Češkoslovaški poslanik pri Ninčiču. Češkoslovaški poslanik na našem dvoru, gospod Kalina, je obiskal v soboto ministra vnanjih zadev, gospoda Ninčiča, s katerim je delj časa konferiral.

Zaključek šolskega leta. Kakor znano, je ministrstvo prosvete odredilo, da se predavanja v šolah z ozirom na slavnosti povodom kraljeve poroke zaključijo dne 25. maja in da se izpiti vrše šele po končanosti slavnosti. Od poučene strani doznavamo, da velja ta odredba ministrstva prosvete samo za Beograd, kakor smo mi pravilno komentirali že našo izostavno telefonsko poročilo.

Princ Gjorgje izstopi iz naše armade. «Politika» javlja, da je princ Gjorgje izročil vojno ministru ostavko na svoje mesto kot rezervni major v naši armadi. Službeno se ta vest še ne potrjuje.

13.000 naših grobov v Avstriji. Ministrstvo za vere je zbralo spise o naših podanikih, ki so umrli v letih 1911. do 1918. v avstrijski republiki. Oni, ki se interesirajo, lahko dobe potrebne podatke pri ministrstvu za vere. Po spisih je razvidno, da se nahaja v Avstriji okoli 13.000 naših grobov.

Izlet hrvatskih kmetov v Srbijo. Kakor čitamo v beogradske listih, se odpravljajo okoli 120 hrvatskih in srbskih kmetov iz virovitiške županije brez razlike strank na izlet v Beograd in v Srbijo z željo, da vidijo jugoslovansko prestolico in nekatere kraje v Sumadiji, da se vzpoznajo z življenjem bratskih šumadinskih seljakov. Spremljalo jih bo nekoliko učiteljev. V Beogradu jim pripravljajo prijateljski sprejem. Izletniki dosepejo danes v Beograd.

Razprava proti denunciantu pok. Onisima Popovića. Pred spitskim potonim sodiščem se je pričela razprava proti Jovanu Bradaši, ke je L. 1914. denunciral avstrijskim oblastvom pok. Onisima Popovića iz Knina. Kakor je znano, je bil Popović obsojen in v Sijahu ustreljen, a L. 1917. se je dokazala njegova nedolžnost, radi česar so mu avstrijske oblasti na grobu izkazale zadnjo čast — cesarsko psemjio. Med prebivalstvom Splita vlada za rezultat razprave velik interes.

Napad na komuniste v Pulju. Iz Trsta nam poročajo, da je prišlo v Pulju do krvavih spopadov. Deset komunistov iz Kanfanara je obtoženih, da so umorili nekega tržaškega fašista. Obravnava je bila zaradi odsotnosti zagovornika preložena. Ko so obtoženi komunisti zapustili sodno dvorano in se nameravali vkrcati na parobrod, so jih napadli tržaški fašisti, ki so bili povabljeni k obravnavi kot pričje, s streljanjem z revolverji. Strije obtoženci so ranjeni, med temi dva smrtonosno-varno.

Manifestacijski shod vojnih oškodovancev v Gorici. Tisoče in tisoče so že potrošili vojni oškodovanci Julijske Benečije na potih, ki so jih imeli zaradi brezobzirnega ravnanja italijanskih oblasti pri reševanju prošenj za vojno odškodnino. Oblasti in vlada so vedno obljubljale, da bodo vpoštevale opravljene pritožbe vojnih oškodovancev, a ostalo je le pri obljubah. Zato so se odločili vojni oškodovanci, da bodo govorili na manifestacijskem protestnem shodu, ki se vrši v nedeljo, dne 2. aprila v Gorici na trgu Cesare Battisti, z vlado zadnje besede. V discipliniranem nastopu bo slovensko in furlansko ljudstvo izrazilo ves srd in vse ogorčenje nad krivičnim postopanjem vlade z vojnimi oškodovanci. Kakor se poroča «Edinosti», prihrami jutri vse ljudstvo z dežele v Gorico. Vojne oškodovance vsake občine bodo spremljali župani in občinski svetovalci.

Velika akcija v Sarajevu za pomoč gladojočim v Rusiji. Odsek za zaščito dece in mladeži v Sarajevu je sklical te dni sejo radi konstituiranja odbora za pomoč gladojočim v Rusiji. Seji so prisostvovali zastopniki vseh političnih, prosvetnih in humanitarnih društev v Sarajevu. Odbor se je konstituiral in bo v kratkem izdal apel na prebivalstvo, da čim izdatneje in po svojih močeh podpira akcijo za pomoč gladojočim v Rusiji.

Promocija. Vladoi koncipist pri okrajnem glavarstvu v Krškem gospod Josip Tomšič je bil pretekli petek na zagrebški univerzi promoviran za doktorja dravst.

Imenovanje. Iz Beograda se poroča, da je imenovan za predsednika mariborskega okrožnega sodišča, višji sodni svetnik dr. Toplak, dosedanji podpredsednik okrožnega sodišča.

Izpremembe pri mariborski policiji. Poveljstvo varnostne straže v Mariboru je s 1. aprilom prevzel revirni nadzornik Fran Finžgar, dosedanji poveljnik revirni nadzornik Anton Najdič pa je nastopil bolezenski dopust.

Afera Slovanske eskomptne banke. V službeni notici odklanja uredništvo «Slovenskega Naroda» vsako odgovornost za vsebinsko interpelacijo o Slovenski eskomptni banki, ki jo je «Slov. Nar.» objavil v soboto. Uredništvo naglašja, da je pridobilo dotično interpelacijo le na izrecno željo interpelanta.

Rodbinski dodatki poduradnikov in slug. Kakor smo že svojčas ugotovili, je vedel pomote v redakciji št. 24 in 28 zakona o dodatkih na skupno nastala zelo težavna situacija za poduradnike in dr-

žavne služe, ki bi po besedi zakona ne dobili rodbinskih dodatkov če plačajo po 5 Din davka od svojega imetja. Posl. Reiser je na to očitovno krivico opozoril finančnega ministra in se bo pomota popravila. Sinoči se je vršila seja Orodne zveze uradniških organizacij, na kateri je posl. Reiser podal pojasnila, ki so bila z zadovoljstvom vzeta na znanje.

Draginjake doklade za delavce v vojaških zavodih (tovarnah, arzenalih, delavnica itd.) se bodo po sklepu finančjskega odbora uredile tako-le: Kvalificirani delavci s stalno mesečno plačo dobijo dnevno draginjske doklade v L. razr. 82.50 Din, v II 81, v III 29.50, v IV. 28, v V. 26.50 Din. Nekvalificirani delavci s stalno plačo v L. 17, v II in III 16, v IV in V. pa po 15 Din dnevno. Kvalificirani delavci, ki prejemale dnevno mezdo bodo dobivali v L. 24.35 Din, v II. 23.50, v III. 22.35, v IV. 21.35, v V. pa 20.35 Din dnevno.

Za češko-jugoslovanski večer, ki ga priredi češkoslovaško-jugoslovanska liga danes dne 4. aprila ob 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru, vlada tako veliko zanimanje, da obeta postati sijajna manifestacija češkoslovaško-jugoslovanske vzajemnosti. Po predavanju o dr. Masaryku bo ustanovljena podružnica Lige v Mariboru.

Iz mariborskega občinskega sveta. Mariborski občinski svet je na svoji zadnji seji sklenil, da se mestnim uslužbenecem in vpkojencem naknadno od dne 1. januarja 1922 dalje zvišajo draginjske doklade. V ta namen je mestna občina najela začasno posojilo. Pogrebne pristojbine mestnega pogrebne zavoda so se zvišale na 15kratni znesek predvojnega časa, vendar pa tako, da ostane pristojbina za zadnja dva razreda neizpremenjena. Cene so odslej sledeče: za gala-pogreb 12.000 kron, prvi razred 8400, drugi razred 5250, tretji razred 4000, četrti razred 2600, peti razred 1600, šesti razred 1200 in sedmi razred 800 kron. Glasbeni Matič se je dovolila podpora v znesku 3000 Din, študijski knjižnici za nabavo revij 2000, slovenskemu obrtnemu društvu v Mariboru pa prispevek 1000 Din za pokrajinsko obrtno razstavo. Izvozna tiskarstva Predovič in Prigljevč d. d. je stavila občini ponudbo za najem mestne klavnice ter ponuja letno 1 milijon najemnine in se zaveže, da prodaja črvenovno mast, pljuča, jetra itd. na mariborskem trgu 15 odst. pod dnevno ceno. Razen tega poveča mestno klavnico na lastne stroške, če se obveže občina, da ji prepusti v najem za gotovo dobo let. Občinski svet je sklenil, da stopi s tvrdko v tozadevna pogajanja. Tvrdka pa se mora tudi obvezati, da prepusti občini po lastni ceni letno 1000 do 1500 komadov svinje, s katerimi bi se na domačem trgu lahko uspešno regulirale cene slanine in masti.

NSSarji so jo zopet polomili. Iz Hrastnika nam poročajo: NSSarji so imeli s svojo «Novo pravdo» dne 1. (siel) aprila prav nesrečen dan. V eni sapi trdijo, kako velikanske, menda sedemmiljeke korake so delali proti neznošnim davkom, naposled pa dobesedno priznajo, da NSS žalibog ni mogla zaenkrat doseči ničesar. Sirote, da niste s tem priznanjem počakali še vsaj en dan, pa bi lahko dejali: Glejte naše uspehe! Danes namreč rudarji že vedo, da se je dosegel uspeh. Kdo ga je dosegel? Nam, ki z ljudstvom resnično šutimo, je to naposled vseeno, da je le doseženo, pa smo z delavci veseli tudi mi. Če bo vendar od katere strani padel na nas še kak pogled hvaležnosti, bo naše veselje pa še večje. Odkritosrečno vendar rečemo, da bi o tej zadevi danes niti ne omenjali. le — škodoželjnost nas je k temu prisilila. Škodoželjnost, ko vidimo, da so je naši ljubi NSSarji zopet enkrat polomili. Pa brez zamero!

K pripravam za umetnostno razstavo v Beogradu, ki se priredi o pribliki kraljeve poroke, smo prejeli od gg. bratov Kraljev in F. Sterleta v imenu neorganiziranih umetnikov protestno izjavo, češ da se hoče pri tem z organizirance preterirati. Ker pa po naših informacijah dosedaj ni bilo še ničesar definitivno sklenjeno in že tudi dosedanje propozicije omogočajo udeležbo vseh upodabljalnoših umetnikov brez ozira na to, ali so organizirani ali ne, izjave za enkrat ne objavljamo. Pri tem seveda pričakujemo, da bodo za prireditelje razstave merodajni izključno le strogo umetniški oziri.

Sprememba voznega reda na drž. železnica. Počeni s 5. aprilom 1922 vozi sledeči vlaki dnevno redno: Na progi Jesenice-Podbrdo direktni brzovlak München-Trst št. 4202, ki odpelje iz Jesenice ob 20.11. Na progi Ljubljana gl. kol.-Jesenice vlak 916 z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 12. uri vlak 924 z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 15.7 in vlak 919 z odhodom iz Jesenice ob 21.01, ki dopse v Ljubljano gl. kol. ob 22. uri 53 min. Na progi Kranj-Tržič vlak št. 4134 s z odhodom iz Kranja ob 13.10. Počeni s 6. aprilom vozi na progi Podbrdo-Jesenice dnevno redno direktni brzovlak Trst-München št. 4201 s prihodom na Jesenice ob 9.55. Počeni s 5. aprilom pa izostane dnevno redno: na progi Ljubljana gl. kol.-Jesenice vlak št. 914; na progi Kranj-Tržič vlak št. 4136.

Novi zakon o vojski in žandarmeriji. Sobotne «Službene Novine» objavljajo zakon o žandarmeriji in zakon o žandarmerijskem penzijskem fondu ter zakon o izpremembi in popolnitvi člena 44. zakona o ustrojstvu vojske z dne 31. marca 1904.

Botniško in podporno društvo za Slovenijo. Trgovsko botniško in podporno društvo v Ljubljani namerava svoje delovanje razširiti na vse Slovenijo ter je svoja društvena pravila v tem smislu izpremenilo. Društvo lahko pristopijo odselej ne le nameštenci trgovskih, marveč tudi industrijskih podjetij, denarnih zavodov in zavarovalnic brez ozira na njih starost in zdravstveno stanje. Kazen nameštence so zavarovani za slučaj bolezni tudi rodbinski člani nameštence, če živijo najim v skupnem gospodinjstvu in se ne morejo sami preživljati. Ljubljansko botniško in podporno društvo deluje že od leta 1835.

Razpust društva. Feriarno akademsko društvo «Sava» in Društvo dobrodelnih gospe v pomoč dijakom sta razpuščeni, ker že deset let ne delujeta in zaradi nezadostnega števila članov nimata več pogojev za pravni obstoj.

Proslava dvestletnice francoskega kluba v Zemunu. Člani kluba «Les amis de la France» v Zemunu proslavili so prošlo soboto obletnico dvestletnega obstoja svojega kluba. Proslave se je udeležil tudi francoski poslanik na našem dvoru g. Simon in mnogoštevilni člani francoske kolonije iz Beograda.

Lesene hiše v Beogradu. Ministrstvo za socialno politiko je odredilo, da se prične z montiranjem novih lesenih hiš, ki so bile izgotovljene v neki sarajevski tovarni. Dve taki hiši sta že montirani. Lični sta in razmeroma ceneni v vsaki hiši je prostora za dve stranki.

Nesreče in nezgode. Alojziji Olup, dlnarjevi ženi iz Glince, se je pri pomivanju zapihala v levo roko šivanka in je zginila v mesu. — Marija Reven, posestnica iz Hotedršice se je hotela ogniti mimo prihajajočemu vozu, s je pri tem tako nesrečno padla, da si je zlomila desno roko. — Anton Cvek, delavec v predmestju v Tržiču, je padel po stopnicah in si zlomil levo nogo.

Nesreča pri razstreljevanju skalovja. Posestnika Matijo Ostanka iz Strca pri Postojni je pri razstreljevanju skalovja zadel strel v desno roko in mu je raztrgal. **Na kolodvoru okraden.** Davčni izvrševalec Josip Berger iz Maribora se je v soboto zvečer vračal z vlakom iz Gornjeja Grada, kjer se je mudil službeno. V njegovem vozu je bilo še 5 Hrvatov. Ko se je vlak ustavil na kolodvoru, je Berger segel na polico, da bi vzel svoje prtljago. To priliko je izrabil eden od potnikov in mu na spreten način izmaknil iz žepa listino, v kateri je imel poleg raznih listin še 5000 naših in tisoč avstrijskih kron.

Surovina. Jurij Poznajevšek, Sletni sin kočarje iz Teneti pri Litiji, se je z otroci igral na nekem hribu. Mimo je prišel 18letni delavec Franc Podnebski, ki je brez vsakega poviča zagrabil Poznajevškino in ga vrgel s tako silo ob tla, da si je zlomil desno roko.

Pretep. Ignacij Gjura, delavec v pivovarni Union v Ljubljani je z neko družbo popival v pivovarniški kantini. V pijanosti so se kmalu sporeli in končno tudi stekli. Gjura je dobil pri tej priliki tako močno po glavi, da je moral iskati pomoč v bolnici.

Vlom v prodajalno litjskega konsuma. Doslej neznan storilec se v noči od petka na soboto vlomil v prostore socialdemokratskega konsuma v Litiji. Razbili so zid in so tako prišli v prodajalniške prostore. Škoda znaša baje pol milijona kron.

Spoliranje poštnih pošiljk. Zagrebška policija je aretirala nekega poštnega uslužbenca, kateremu se je dokazalo, da je iz nekega pisma iz Amerike vzel 10 dolarjev ter si jih prisvojil. Na policiji je priznal tatvino ter izjavil, da je pripravljen škodo poravnati.

Morilec Zivko pomiloščen. Morilec Zivko, ki je bil zaradi umora svoje žene trikrat pred mariborsko poroto in je bil v zadnjem porotnem zasedanju obsojen na smrt, se je proti smrti obsodbi pritožil. Stol sedemrice v Zagrebu je smrti kazni spremenil v 20letno težko ječo.

Dopisi

STRAŽIŠČE PRI KRANJU. V četrtek dne 30. p. m. je bil na Gaštelju ustanovni občni zbor telovadnega društva Sokol v Stražišču. V odbor so bili izvoljeni: starosta Leo Matajc, podstarosta Jakob Bajželj, tajnik Mirko Roljina, blagajnik Franc Benedik; odborniki Tomaž Kavčič, Anton Kriznar, Pavel Rozman, F. Ješe, Fran Hafnar in Ciril Sifrar. Inicijativno za ustanovitev prepotrebne družva je dal brat starosta Leo Matajc, ki je podaril društvu potreben prostor in celo zidano stavbo, ki se takoj preuredi v «Sokolski dom». Brat starosta, bodi Ti izrečena najlepša zahvala za Tvoj velkodušni dar! Morda najmlajše sokolsko društvo v Jugoslaviji, ki bo takoj z ustanovitvijo Sokola taborilo v svojem lastnem domu. — Na zdar!

BREŽICE. Dne 25. in 26. marca je priredila tukajšnja «Citálnica» burko «Nebesa na zemlji» s prav dobrim uspehom. Z veliko marljivostjo in veseljem so se izracil lotijo dela. Vsak je svojo vlogo dobro uveljavil in je tudi skušal vtisniti v isto igri odgovarjajoč značaj, tako da so prišli posamezni zapletljaji, predvsem oni v prizoru na posestvu Lipovec prav dobro do izražanja in je občinstvo z napetostjo sledilo dejanjem ter čakalo končnega izida. Igra sama je posejala z klopko smešnih prizorov, ki so bila dobro mirirani in so izvali obilo smeha. Obisk je bil v soboto zvečer poveljen, v nedeljo popolnoma pa je precej izostal, kar je gotovo prisotni slabemu vremenu. Kakor se čuje, se pripravljate zopet dve igri za vrzoritev.

Gospodarstvo

PREDPISI ZA PREGLED IN ŽIGOSANJE UVOŽENIH TEHTNIC IN MERIL.

Za pregled in kontrolo meril in raznih sprav za tehtanje in merjenje, ki se iz inozemstva uvažajo v našo državo, nam je do danes manjka enotnega zakona in enotnih predpisov. Ne le, da v tem oziru v posameznih pokrajinah še danes veljajo zakoni in predpisi, ki so večidel starejšega datuma, temveč se ti predpisi ponajveč medsebojno jako razlikujejo; nepoznavanje teh številnih predpisov je v mnogem oziru oteževalo delo našim carinaricam, a še večje neprilike deloval našemu trgovskemu svetu, posebno o nomu, ki se poča s trgovino s takimi predmeti.

V trgovinskem ministrtvu se sicer že pripravljajo enoten zakon o kontroll, pregledovanju in žigosanju takih sprav in sredstev; dokler pa ta zakon ne stopi v veljavnost veljajo še zgoraj omeneni zakoni in predpisi posameznih pokrajin. V naslednjem hočemo podati glavne odredbe iz posameznih tozadevnih predpisov v raznih pokrajinah, da bi se javnost, posebno pa uvoznikarji, ki so v tem oziru imeli že precej neprilicnosti, mogli informirati in po njih ravnati.

Predpisi za Srbijo in Crno goro. Službeno se morajo pregledati in žigosati:

Dolžinska merila, merila za tekočine, votla merila za merjenje in tehtanje suhih materij, uteži, tehtnice in vodomeri.

Meroizkusni uradi (kontrolne mera) so za sedaj samo v Beogradu in Skoplju, ki lahko žigosajo vsa zgoraj označena merila izvzemši vodomere, ki se morajo pošiljati na pregled na beogradsko univerzo-zavod za elektrotehniko.

Za steklenice in čaše za točenje alkoholnih pijač ni predvidena obveznost službenega pregleda in žigosanja, vendar pa morajo biti opremljene z znakom in označbo njihove prostornine.

Hrvatska in Slavonija, Bosna in Hercegovina, Banat, Bačka in Baranja.

Službeno pregledati in žigosati se morajo:

Dolžinska merila, merila za tekočine, votla merila za merjenje in tehtanje suhih materij, uteži, tehtnice, vodomeri in pilnomeri.

Na teritoriju omenjenih pokrajin se morajo službeno pregledati in žigosati tudi steklenice in čaše za točenje alkoholnih pijač.

Meroizkusni uradi (v Hrvatski državni baždarski uredi; v Bosni in Hercegovini uredi za mjere; v Vojvodini: kontrolne mera) so v sledečih mestih:

Zagreb, Osijek, Zemun, Varaždin in Ogulin; Sarajevo, Banjaluka, Mostar in Tuzla; Novi Sad, Subotica, Vel. Beckerek in Vršac.

Slovenija in Dalmacija.

Pregledanje in žigosanje je obvezno: Za dolžinska merila, merila za tekočine, votla merila za merjenje in tehtanje suhih materij, uteži, tehtnice in pilnomeri.

Meroizkusni uradi (v Dalmaciji baždarski uredi) so:

v Ljubljani, Brežicah, Celju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Ljubotmeru, Mariboru in Ptuj; v Splitu, Hvaru, Kotoru, Makarski in Šibeniku.

Ti uradi žigosajo vsa merila in sprave za tehtanje, ki so omenjene v tej točki izvzemši pilnomerje, ki se morajo pošiljati na meroizkusni urad v Ljubljano.

Steklenice in čaše za točenje alkoholnih pijač v teh pokrajinah niso podvržene službenemu pregledu in kontroli, vendar pa morajo biti opremljene z znakom mere in označbo prostornine.

Glede formalnega postopka za pregled in žigosanje meril, ki se uvožijo iz inozemstva, imajo carinarice sledeča navodila:

Vse iz inozemstva uvožene mere in sprave za tehtanje in merjenje se morajo prijaviti najbližjemu meroizkusnemu uradu. V prijavi se mora označiti ime lastnika, število in vrsto meril ter dan, katerega se bo izvršilo carinjenje. Meroizkusni urad sporoči carinarici, kje bo izvršil pregled in žigosanje meril (ali v uradu ali pri samem lastniku), in ali se lahko izvrši carinjenje.

Carinarice so izven obveznosti, čim dobe potrebne podatke od meroizkusnega urada, da se žigosanje izvrši po carinjenju in lahko blago takoj izroče lastniku.

TRŽNA POROČILA.

Zagreb, 2. aprila. (Tedensko poročilo z žitnega trga.) Pretekli teden je bil v znamenju splošne stagnacije. Konzum je bil vzdržljiv, ker pričakuje nižjih cen, tem bolj, ker kažejo doslej posevki na dobro ltnino. K stagnaciji so pripomogle nesigurnost na tržišču z devizami in pa prometne težkoče. Pšenica se je pretekli teden prlično ponujala — po 1700 K ab sremске in bačvanske vtovorne postaje. Koruza se je ponujala v velikih količinah ter se je prodajala po 1300 K pariteta Sisak. Lepo blago se je prodajalo tudi po 1400 — 1420 K pariteta Sisak. Oves po 1440 K. Ječmen notira nominalno 1300 — 1350 K pariteta Zagreb. Za srbijanski rž se je zahtevalo okoli 1400 K ab srbijanska vtovorna postaja. Prvovrstna moka se je ponujala pariteta Zagreb po 25 — 25.50 K, slabše pa do 22 K ista pariteta. Otrbi so se ponujali v večjih količinah ab vtovorna postaja po 900 — 1000 K. Izvozilo se je nekaj koruze v Češkoslovaško.

Olomuc, 1. aprila. (Prodajna borza.) Moravska pšenica 295 — 305, slovaška 290 — 295, moravska rž 255 — 265, leščenica 210 — 220, oves 270 — 280, koruza (la Plata) 250 — 255, moka št. 0 480 — 500, pšenična moka za kuho 400 — 420, pšenična krušna moka 350 — 370, moravska seno 245 — 253, moravska seno prešano 265 — 275, krmlina slama 70 — 75 Kš.

Za povečanje produkcije premoga. Iz Beograda poročajo: Ministrstvo za štene in rade je dostavilo vsem upravam naših državnih in privatnih rudnikov, da je potrebno, da se podvrzamejo vse potrebne mere v svrhu povečanja produkcije premoga, ker postaja naš promet vedno večji.

Izvoz perutnine. Finančno ministrstvo je sklenilo, da dovoli izvoz perutnine proti plačilu v zdravi valuti, ki bi se stavila na razpolago Narodni banki.

Pri uvozu perja v Italijo je potrebno potrdilo o izvornosti in zdravstvenosti. Ker so italijanske obmejne oblasti v zadnjem času vrnilo več pošiljk s perjem, ki so bile namenjene za Italijo in ki niso bile opremljene s potrdilom o izvornosti in zdravstvenosti, je Generalna direkcija carin v sporazumu z ministrstvom za poljedelstvo izdala nalog vsem carinaricam, da ne odpravljajo za Italijo izvozne ali prevozne pošiljke perja, ki niso opremljene s predpisanimi veterinarskimi dokumenti o poretku in zdravstvenosti. Ti predpisi veljajo samo za pošiljke s perjem, ki so namenjene za Italijo. Za druge države taki dokumenti niso potrebni.

Pogajanja o prevozu živine, ki nam jo izroči Madžarska na račun vojne odškodnine. Zastopnik naše vlade Mihailo Pavlovič ravnatelj železniške direkcije v Subotici je začel z madžarsko vlado pogajanja o prevozu živine, ki jo bo Madžarska začela pošiljati na račun vojne odškodnine. Določil se bo tudi kontingent posameznih transportov.

Naš promet in genovska konferenca. Iz Beograda poročajo: V prometnem ministrtvu se je sestavila komisija, ki bo zbrala vse podatke o potrebah našega prometa za našo delegacijo na genovski konferenci.

Otvoritev dveh ženskih obrtnih šol. Ministrstvo za trgovino in industrijo je otvorilo v Somboru in Novem Sadu ženski obrtni šoli.

Naraščanje mesnih cen na Dunaju. Z Dunaja poročajo dne 30. marca: Cene na mesnem trgu naraščajo vedlo slabše ponudbe. Danes so dospeli iz Madžarske in Jugoslavije samo trije vagoni s govedim mesom, teleti in svinjino. V vletrogovini so narasle cene: goveji pečenki, svinjskemu mesu, jagnjetini in slanini za 50 K pa pri kg, kozličku za do 200 K pa pri kg itd. En kg mesa za izrezek je dosegel ceno 3000 K.

Borza

Zagreb, devize: Berlin 107 — 113.50, Milan 1665 — 1680, London 1438 — 1453, ček 1435 — 1440, Newyork 323 — 324.50, ček 322 — 323.50, Pariz 2900 — 2975, Praga 615 — 623, Švica 6150 — 6300, Dunaj 4.35 — 4.45, Budimpešta 39.50 — 40, Varšava 9.50 — 10, valute: dolar 319 — 320, avstr. krona 4.50 — 4.60, 20 K v zlatu 1000, funti 1420, franki 2750, marke 115 — 117, leji 235 — 240, švic. franki 6200, lire 1650 — 1655.

Banka za Primorje 660 — 690, Trg. obrtna banka 275 — 280, Brodska banka 335 — 340, Hirvat. eskomptna banka 795 — 797, Jadranska banka 1100 — 1150, Jugoslovenska banka 485 — 487, Ijub. kreditna banka 945, Slavenska banka 500 — 505, Praštiediona 5150 — 5175, Rečka pučka banka 460 — 475, Slov. eskomptna banka 650, Srpska banka 730, Eksploatacija drva 550 — 600, Dubrov. parob. družba 5550, Narodna šumska industrija 855, Našička industrija drva 495 — 500, Gutman 1400 — 1450, Slavonija 560 — 570, Union 2900, Ijub. strojne tovarne 840, Trbov. premogokopna družba 1160.

Beograd, devize: London 362.50 — 263.50, Pariz 740, Newyork 81 — 82, Zeneva 1570, Milan 418 — 420, Praga 155, Berlin 29.25 — 29.50, Dunaj 1.115 — 1.125, Bukarešt 61 — 62, Pešta 9.75 — 10.25, valute: lire 412 — 414, drahme 310, leji 60 — 60.50, češke krona 185 — 156, avstr. krona 1.45.

Praga, devize: Berlin 16.55 — 16.95, Curih 1025.50 — 1029.50, Milan 272.50 — 274.50, Pariz 477.50 — 479.50, London 230.50 — 232.50, Newyork 52.32 — 52.92, Beograd, 62.50 — 63.50, Sofija 34.60 — 35.40, Dunaj 0.59 — 0.79, Varšava 1.28 — 1.48, Budimpešta 5.97 — 6.37, valute: marke 16.55 — 16.95, švic. franki 1020.50 — 1024.50, lire 269.50 — 271.50, franki 474.50 — 476.50, funti 29.50 — 31.50, dolar 52.07 — 52.67, dinar 62.50 — 63.50, levi 33.35 — 34.15, avstr. krona 0.59 — 0.79, poljske marke 1.28 — 1.48, nežigosane krona 5.97 — 6.37.

Curih, devize: Berlin 1.64, Newyork 5.15, London 22.57, Pariz 46.67, Milan 26.90, Praga 9.72, Budimpešta 0.60, Zagreb 1.57, Varšava 0.13, Dunaj 0.06, žigosane 0.07.

Dunaj, devize: Zagreb 2247 — 2253, Beograd 8968 — 8992, Berlin 2382 — 2392, Budimpešta 882 — 888, London 33.300 — 33.350, Milan 39.520 — 39.580, Pariz 68.650 — 68.750, Praga 14.465 — 14.485, Sofija 5045 — 5055, Varšava 194 — 198, Curih 147.125 — 147.325, valute: dolar 7531 — 7543, levi 4895 — 4905, funti 33.125 — 33.175, franki 68.550 — 68.650, lire 39.320 — 39.380, dinar 998 — 9012, poljske marke 191 — 195, leji 5344 — 5356, švic. franki 146.125 — 146.375, češke krona 14.452 — 14.472, madžarske krona 892 — 896.

„DRAGICA“

Francoški roman pisal G. M. de Bièvre.

Na nasprotni steni sem v tem trenutku zagledala ogromne lovske čevlje mojstra Lipa; Lip je gledal nemo na naju samo trenutek. Nato pa se pognal in v dveh skokih je bil pri špancu, svojemu nasprotniku. Predno se je ta obrnil, ga je vrget Lip strahovito po tleh. Kakor mačka se je hitro pobral s tal, se zagnal na Lipa in ga hotel vreti. Seveda se mu ni nič posrečilo. Poiskusil je še enkrat, v tem trenutku pa je nepričakovano stopil med oba France, ki me je najbrž iskal, ju ločil z zapovedujočim glasom in rekel nato ironično proti Calbu: «Gospod, z menoj imate posla!»

Calbo se je tresel od jeze. Lip je imel pripravljene ogromne pesti in je samo čakal, da udari. Jaz pa se nisem genila iz strahu. — ena sama besedica iz mojih ust bi bila morda usodopolna. Bila je mučna tišina. Nasprotnika sta se nemo merila... Tu pa je zadonel pred vhomom k razvalini globok glas: «Ifigenija, odpi očil!» in teta je stala pred nami. Gledala jih je nekaj časa in rekla nato: «No, kaj pa se gledate tako izvalno kakor petelini?»

«Ta tajinstvena tema nam daje boževiti izraz,» je rekel Calbo mirno.

Hihitajoči glas Klavdijin se nam je bližal vedno bolj:

«Da, da, sama sem ostala. Jaz ne nastavljam mrež svojim oboževalcem.»

«Marškatovo dokletoče samo ne ve, kdaj nastavlja mreže,» je odgovarjal skozi nos gospod de Balaquin.

Klavdija se ni prav nič čudila, ko nas je zagledala; saj ni bila nikdar v zadregi.

«Vi vsi ste tu? Iskali smo vas!» je rekla. Ko smo se kmalu potem odpravljali navzdol, sem ostala nalašč zadaj. Samo Lip je bil še za menoj.

«Lip, kako ti gre?», sem pričela.

«Slabo, zelo slabo,» je odgovoril.

«Pa ne zahtevam, da mi gre bolje. Edino veselje moje je kamonček, ki ga nosim na srcu, kot medaljon, v njem pa je zaprt — poljub.»

«Tiho! Ti ne držiš besede!»

«Držim jo in naj umrem zato! Pa saj bo kmalu veega konec, tudi mojih bolečin.»

«Ne govori tako, Lip. Ves pogum mi jemlješ, ko groziš, da si končaš življenje!»

«Ne, Dragica, prisegam ti, da tega ne storim. Saj imam še eno sredstvo na razpolago. — Pojdiva naprej; tudi meni je treba pogumal!»

«Ne, Lip, moraš počakati,» sem rekla in ga prijala za roko. «Nagovorila sem te, ker mi je treba tvojega sveta, Kometna Klavdija trdi, da sem neusmiljena napram Marie-Fleur, ker sem se zaročila s Francom, katerega ljubi Marie-Fleur. Klavdija da je iz same obzirnosti napravila njej odklonila Francovo roko.»

(Dalje prihodnjik.)

Objave

▼ Slovenji obstojata danes dve instituciji za podporo slepih. Prva je «Državni zavod za slepe» v Ljubljani, Stara pot 3, ki je predvsem vzgojevališče za slepe deca. Invalidov je v zavodu danes samo pet. Ostali vojni invalidi pa so si v družbi z drugimi slepimi sotrpini osnovali v posebno «Podporno društvo slepih», ki ima svojo pisarno v Ljubljani, Wolfova ulica 12, in zasleduje namen podpirati potrebne člane ter čimprej zgraditi dom za odrasle slepce. Društvo je že mnogo storilo zlasti za slepce invalide, in je vse podpore vredno. Opozarjamo naše občinstvo, katero prosimo, naj se ob vsaki priliki spominja nesrečnih slepih, na gorji navedeno prošnjo, da pri darovih vedno točno označi, kateri izmed teh institucij so namenjeni. Darila za «Podporno društvo slepih» se lahko tudi pošiljajo ali direktno na društveno pisarno v Wolfovi ulici 12, ali pa na Ljubljansko kreditno banko, pri kateri ima društvo svoj tekoči račun.

▼ Za našo deca. Ljubljanske Slovenke prodajajo na dveh stojnicah na Pogačarjevem in Vodniškovem trgu oljke v korist «Otroškemu domu», ki se ima zgraditi čim prej. Prevzelo so vso prodajo oljk v Ljubljani in jih bodo prodajale do vstevše cvetne nedelje. Rojaki, rojakinje, pokažite, da znate ceniti požrtvovalnost našega ženstva, ki se je združilo v delu za naše najboljši in najdragocenejše, — za naše otroke! Kupujte oljke, pomagajte, da pridemo hitro do plemenitega cilja!

▼ Pokončavanje gosnic in drugega mrčesa. Mestni magistrat razglasa: Vsi

posestniki, oziroma najemniki zemljišč morajo najkasneje do 15. aprila 1922 vse svoje sadno in drugo drevje očistiti zapredenih gosnic in drugega mrčesa. Istotako in sicer najkasneje do 15. maja pa morajo pokončati vse zapredke in gosnice, ki se pokažejo na drevju. V slučaju, da bi se kdo ne ravnal po teh predpisih, dala bo mestna občina ta dela izvršiti na njegove stroške in se ga bo vrhu tega kaznovalo z globo od 200 — 800 K, oziroma z zaporom od 12 ur do 24 dni.

▼ Odprava otroškega igrišča pod Tivolijem. Prejeli smo: Prostor, kjer se nahaja sedaj otroške igrišče se vsled sklepa mestnega magistrata ljubljanskega odigne dosedanji namen in se preuredi. Občinstvo se opozarja, da je vsaka uporaba tega igrišča od sedaj naprej strogo zabranjena. Proti onim, ki bi se ne pokorili tej odredbi in prostor še nadalje vporabljali kot igrišče, se bo kazensko postopalo.

▼ Okrajni zastop ormoški razpisuje službo cestnega mojstra. Pogodi označeni v «Uradnem listu» št. 29.

▼ «Kino Tivoli». Spored za tork in sredo: «Ameriški aristokrat», veselo igrva v 4 dejanjih. Spored od četrtka do nedelje: velik cirkuški film «Štirje vragi» ali «Zadnja benefična predstava v cirku Barnum». Pri predstavah sodeluje prvovrstni orkester. Predstave vsak dan ob 3., 5., 7., in 9. uri. «Kino Tivoli».

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc. Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra».

Vremensko poročilo

Ljubljana, 3. aprila 1922.

Ljubljana 306 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	729.1	3.4	sev. vzh.	več jasno	—
Ljubljana	14.	727.1	8.0	sev. zap.	oblačno	—
Ljubljana	21.	725.6	8.7	bresvetra	—	—
Zagreb	7.	754.2	4.0	sev. vzh.	več obl.	—
Beograd	7.	758.8	3.0	sev. zap.	več obl.	1.0
Budaj	7.	756.7	-9.0	—	—	—
Praga	7.	—	—	—	—	—
Imomet	7.	—	—	—	—	—

V Ljubljani barometer pada, temper. visoka. — Solnce vzhaja ob 5:38, zahaja ob 18:31.

Sokolske potrebščine

za člane, članice in naraščaj, kakor tudi suknjo za kroj priporočila tvrdka A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10. 819/8

Velika auto-delavnica in garaža JOSIP JUG

sprejema vsakovrstna popravila od najmanjših do generalnih popravil. Postrežba točna, dela z jamčena. 380
Maribor, Tržaška oesta 16.

ERJAVEC & TURK

449 „pri Zlati topati“
trgovina z železnino (prej Hammerschmidt)
Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7
nasproti križevniške cerkve.
Zaloga cementsa in karbida.

Sprejme se stavb. polirja ter več dobr. zidarjev za takojšnji nastop pri stavbnem podjetju 914
A. Černe, Ljubljana, Linhartova ul. 9

KRASNA VILA

enodružinska, z obsežnim angleškim parkom, in idilčno lepem štajerskem trgu ob železniški postaji, v najlepši legi, enonadstropna moderna nova zgradba z balkonom in verando, sedem parketiranih sob z vsem komfortom je za ceno KJ 850.000.—

na prodaj. Interesenti naj pošljejo svoje naslove pod: «Krasna vila» na 889

Anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Ing. dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni staval inženir in mesčni stavbenik
Ljubljana, Gradišče 13.

Stavbno podjetje in tehniška pisarna za betonane, železobetonke in vodne zgradbe, arhitekture ter vsakovrstne visoke zgradbe. 261
Izvršitelj. Projektiratelj.

Mali oglasi

stanova do 80 besedi 1 Din, vsakih sedmih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, dopisovanja, oglaševalne do 20 besedi 5 Din, vsakih sedmih 3 besedi 2 Din. — Plače se naprej. (Lahko tudi v znakah.) Na vprašanje se odgovarja le, če je vprašanje priloženo znanke se odgovor.

- Službe**
Knjigovodja ali knjigovodkinja
zmožna korespondence, sprejme F. Batjela, Ljubljana, Zvonarska ulica 1. 913
- Vrtnarskega** 901
pomočnika za zelenjadni vrt sprejme takoj državno zdravilišče v Topolšici. Stanovanje in hrana v zavodu. Plača po dogovoru.
- Dva šoferja.**
Sprejmeta se dva zanesljiva, v reparaturah avtomobila izvežbana šoferja s dobrimi spričevali in daljšim službovanjem za tovorne avtomobile. Pogoj je popolna treznot. Ponudbe z navedbo plače naj se dopoljšjejo na Em. Supanc v Rogatecu. 920
- Kolarski pomočnik.**
Sprejme se do dne 17. aprila t. l. en dobro izučen kolarski pomočnik proti dobremu dnevnemu plačilu. Ponudbe na Alojza Stajkova, kolarski mojster, Ključarovi 18, pošta Šv. Tomaž pri Ormožu. 931
- Sprejeti želim mesto skladiščnika, trgovskega pomočnika v trgovini z mešanim blagom, vratarja ali kaj sličnega.** Štefan Golob, Ljubljana, K. olodvorska ul. 35. «pri Starem Tišlerju». 932
- Razno**
Enonadstropna hiša v Ljubljani se takoj prodaja. Kupec ima v toku dveh mesecev stanovanje na razpolago. Naslov nove upravnitvo Jutra pod številko «47/a».
- Prazna soba** 943
išče bančni uradnik za takoj. Plačam dobro. Ponudbe pod «Primorje» na upr. «Jutra».
- Klarineto**
s in e, norma no uglasene, se kupi. Na poiskav naj se oddajo anončni družbi Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 928
- Javna dražba.** 922
Dne 6. aprila se bo prodajalo po javni dražbi na Rimski cesti 21 pohištvo, slike, ogledalo, kopirna preša, ženski čevlji in razno stvari.
- Bančni uradnik** 907
išče prazno sobo, za takoj, plačam dobro. Ponudbe pod «Prazna soba» na upravo «Jutra».

Obvestilo.

Vsem našim cenjenim dobaviteljem ter odjemalcem vljudno naznanjamo, da gospod Jože Modričan, lesni akviziter, od 15. marca 1922 dalje ni več pri nas uslužben. 957
Parna žaga Keršič, Ljubljana, Šiška

POZOR TRGOVCI!

Izdelujem vsakovrstne sportne čepice v vseh oblikah kakor tudi čepice za gasilce in za vsa druga društva po najnižjih cenah
ELIGIJ EBBER, Stari trg št. 5.
Na debelo. Postrežba točna. Na drobno.

Pozor! Pozor!
Najboljši jugoslovanski Eternit, asbestni škriklj je
„Salonit“
iz najboljšega splitskega cementsa.
Znamka „Salona“
od „SPALATO“, d. d. portland-cementa, SPLIT.
Glavna zaloga za Gorenjsko: FRANC DOLENC, Kranj.
Ponudbe na zahtevo takoj. 387

Tovorni avtomobil

znamka „Waf“ 35 H. P. 3. t s popolnoma novo gumi-pnevmatiko se tako prodaja.
Naslov se dobi v upravnitvu „JUTRA“.

Nove pesmi!

France Zbašnik, Pesmi.

Pesniška zbirka v vojni padlega mladega jako nadarjenega poeta vzbuja splošno zanimanje. — Broš. velja 8 Din, po pošti 50 p. več.
Naroča se pri
Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica.

Slovenska banka

centrala v Ljubljani, Krekov trg št. 10.
Delniški kapital: R 30.000.000.— Rezervni fond: R 5.000.000.—
Podružnice v Dolnji Lendavi, Ljutomeru in Novem Sadu, ekspozitura na Vrhniki,
se preseli
v svojo lastno palačo
Filipov dvorec v Ljubljani
Stritarjeva ulica št. 9
kjer posluje od 3. aprila 1922. naprej.
Priporoča se za izvršitev vseh v njeno stroko spadajočih poslov.
899